МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 25 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри історії філософії
докт. філос. наук, доц. Дахній А.Й.

Силабус з навчальної дисципліни

«ФІЛОСОФІЯ ІВАНА ФРАНКА»

для студентів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 033 – Філософія,

Львів 2022 р.

Силабус курсу

Науковий семінар

2022-2023 навчальний рік

Назва курсу	Філософія Івана Франка
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра історії філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	033 філософія
Викладач (-і)	Ковальчук Юлія Василівна, кандидат філософських наук, викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	julia.kovalchuk91@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щосереди, 10.00-11.00 год. (аудиторія 303, філософський факультет, вул. Університетська, 1) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/course

Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Філософія Івана Франка» репрезентує філософську розвідку творчості видатного українського мислителя – Івана Франка. Буде здійснено дослідження основних проблем антропологізму, історії та суспільного розвитку, українського націотворення і української національної ідеї, питання релігійного світогляду в творчості Івана Франка. Студенти зможуть розширити свої знання з української філософії.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Філософія Івана Франка» складена для здобувачів ступеня магістра з філософії за спеціальністю – 033 «Філософія». Предметом дослідження навчальної дисципліни є вивчення філософської концепції Івана Франка. А також цілеспрямована робота над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на семінарських заняттях, самостійна робота та виконання поставлених завдань.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни є дослідження студентами філософських ідей Івана Франка крізь призму його публіцистично-літературної спадщини. Виявлення та вдосконалення навичок критичного аналізу та синтетичного порівняння думок раннього та пізнього періодів у творчості мислителя. Аналіз досліджень інших науковців щодо філософських ідей Івана Франка, та ведення наукових дискусій на досліджувану тематику.
Література для вивчення дисципліни	Список літератури. 1. Брагінець А. Філософські і суспільно-політичні погляди Івана Франка. – Львів: Книжково-журнальне видавництво, 1956. – 410 с. 2. Ван, С. "Перехресні стежки" Івана Франка - "Павук" сюй ді-шаня : антропологія любові й ненависті [Текст] / С. Ван // Закарпатські філологічні студії. – Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2018. – № Вип. 1. – С. 46-51. 3. Голод Р. Ідеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі онтологічних орієнтирів Івана Франка // Іван Франко: «Я єсть пролог…»: матеріали Міжнародного наукового конгресу до 160-річчя від дня народження Івана Франка. – Львів, 2019. – С. 29 – 41. 4. Голод Р.Б. Націоналізм та інтернаціоналізм у системі історіософських поглядів Івана Франка / Р.Б. Голод // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2015. – № 2. – С. 217-231. 5. Павличко Д. Найкраща книжка про Івана Франка / Д. Павличко // Слово Просвіти. – К., 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://slovoprosvity.org/2020/01/29/naykrashcha-knyzhka-pro-ivana-franka/ 6. Пашук А. І.Франко про національний ідеал як духовну основу до державної самостійності та національної незалежності українського народу / Андрій Пашук. – Вісник. Соціогуманітарні проблеми людини. Львів, 2005, №1. – С. 25-33. 7. Пашук А. Філософський світогляд Івана Франка / Андрій Пашук. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 432 с.

8. Содомора А. Шевченків садок і Франкове поле. — Львів: Апріорі, 2015. — 104 с.
9. Стереометрія тексту: Студії над поетичними творами Івана Франка: [Колективна монографія] / М. М. Барабаш, В. В. Неборак, Б. С. Тихолоз, Н. Б. Тихолоз; Упорядник та наук. ред. Б. С. Тихолоз; НАН України; Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. — Львів, 2010. — 288 с.
10. Сяюй В. Дві Ольги – «дві любові» Івана Франка: до проблеми психобіографічного методу аналізу / Ван Сяоюй // Слово і Час. — 2017. — № 11. — С. 78-88.
11. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії: Студії / Богдан Тихолоз; Художник В. Мельник. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. — 180 с.
12. Тихолоз Н. Петро Франко. Формула долі. (Життєпис на тлі доби) : Монографія / Наталя Тихолоз. Львів : [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка]. 2021. - 288 с.
13. Тихолоз Н. Казкотворчість Івана Франка (генологічні аспекти) / Відп. ред. Є. К. Нахлік. — Львів: [Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України], 2005. — 316 с. — (Франкознавча серія. Вип. 6). ISBN 966-02-3395-7
14. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. / Іван Франко.— К.: Наук. думка, 1980.
15. Франко І. Зів'яле листя: Лірична драма / Іван Франко. — Львів: Літопис, 2009. – 154 с.
16. Франко І. Мойсей / Іван Франко – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 231 с.
17. Франко І. Поза межами можливого. Що таке поступ? Одвертий лист до галицької української молодежі / [упорядк. та передм. Б. Тихолоза]. — Київ: ПрАТ «Українська прес-група», 2012. — 80 с.
18. Франко. Перезавантаження / упоряд. : Б. Тихолоз, А. Беницький. — Дрогобич: Коло, 2013. — 276 с.
19. Франко від А до Я / Тексти: Богдан Тихолоз, Наталя Тихолоз. Графічне опрацювання: Романа Романишин, Андрій Лесів. — Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. — 72 с. ISBN 978-617-679-302-1
20. Хамар У.В. Іван Франко про “національний ідеал” // Науковий вісник ВДУ. Журнал Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Серія: Філософські науки. – 2000. – №8. – С.112-115.
21. Хамар У.В. Іван Франко про здійснимість ідеалів // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Філософія. – 2001. – №6. – С.29-35.

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 год аудиторних З них 16 годин лекцій 16 годин практичних занять 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	**Після завершення курсу студент повинен:** **Знати**: - передумови та причини формування філософського світогляду Івана Франка; - основні філософські ідеї Івана Франка; - значення та місце філософських поглядів Івана Франка в українській філософії; - особливості дослідження філософської спадщини мислителя у дискурсі української філософії, зокрема сучасності. **Вміти**: - орієнтуватися в історико-філософському процесі формування філософських поглядів Івана Франка; - виявляти філософські проблеми, які порушував Іван Франко і які мають місце в сьогоденні; - формувати та аргументувати свої власні висновки, наукові дослідження, оформляти результати; - здійснювати аналіз філософських підходів до трактування філософських ідей в дослідженнях українських мислителів; - застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою, спеціальною та навчально-методичною літературою; - аналізувати першоджерела та критичну літературу; - доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат.
Формат курсу	Очний

Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	Залік - за накопичувальною системою
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як «Українська філософія», «Історія філософії 19-20 ст.», «Логіка» та ін. дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації Лекції Дискусії Дебати
Необхідні обладнання	Zoom, Skype Проектор Роздатковий матеріал Навчальний посібник Навчально-методичні рекомендації
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Максимальна оцінка за курс – **100 б.** – розподіляються наступним чином: **1.**Участь в семінарських заняттях: виводиться середнє арифметичне на основі НЕ МЕНШЕ 5 оцінок. Максимальна оцінка – **50 б.** Максимальна оцінка за семінарське заняття – **5 б.:** студент активно брав участь в обговоренні, підготував доповідь на основі опрацьованого першоджерела, володіє поняттєвим філософським апаратом, легко порівнює філософські концепції та здійснює критичний аналіз філософських ідей. Мінімальна оцінка **– 2 б.**: студент був присутній на занятті та один раз доповнив відповідь іншого студента чи відповів на запитання. **2.** Залікова презентація у якій висвітлений один із аспектів філософських ідей Івана Франка (тему магістрант обирає самостійно і узгоджує її із викладачем) **– 30 б.** **Обсяг презентації – 12-18 слайдів.** **Кінцевий термін подачі роботи: 12 грудня 2022 р**.

	3. Есей (філософський аналіз ідей одного із творів Івана Франка, що не розглядається у межах курсу (на вибір магістранта) – **20 б**. **Обсяг есею**: 1100-1500 слів **Критерії есею:** • Ясність та логічність письмового викладу – **5 бали** • Володіння філософським категоріальним апаратом та уміння використовувати здобуте знання під час курсу – **5 бали.** • Виокремлення філософських ідей та їх критичний аналіз – **10 балів** **Кінцевий термін подачі есею: 5 грудня 2022 р**.
Політика курсу	• Допускаються 2 пропуски без вимоги відпрацювання. Інші пропущені заняття, за підтвердження поважної причини, студент може відпрацювати у письмовій формі. Якщо пропущено семінар – написання есею (обсяг – 1000 слів), у якому слід розкрити усі запитання семінарського заняття. Максимальна оцінка за есей – 5 б. • Усі письмові роботи, створення презентації, студенти курсу повинні виконувати самостійно. «Чужий текст» можна використовувати лише за умови, що оформлені посилання на першоджерело. Якщо буде виявлено плагіат, то робота оцінюється в 0 балів **без права перездачі**. Однією із вимог курсу є дотримання студентської доброчесності.
Питання до заліку	Залік проводиться у формі публічного захисту презентації
Опитування	Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.* ** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1. **2 акад. год.**	**Тема 1. Іван Франко: причини та передумови формування світоглядних ідей корифея української культури** *- біографічний шлях мислителя;* *-причини та передумови формування світоглядної позиції;* *-основні філософські ідеї.*	Лекція *F2F*	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1, 5, 7, 8, 12,18	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника	*1 тиждень*
Тиж. 2. **2 акад. год.**	**«Актуальність філософських поглядів Івана Франка на початку XXI століття»**	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 9, 18, 19	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 3. **2 акад. год.**	**Тема 2. Антропологія як філософська концепція Івана Франка** *– суть вчення Івана Франка про фізичні та антропологічні науки;*	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 9, 10, 18, 19	Виконання індивідуального завдання,	*1 тиждень*

	- антропологізм як філософський принцип пояснення суспільного розвитку в творчості Івана Франка; *- людина як антропологічний феномен*				Ведення тематичного словника	
Тиж. 4. **2 акад. год.**	**«Мислі о еволюції в історії людськості»** **Іван Франко** *-суть Франкового вчення про процес еволюції;* *-ідея періодизації людської історії;* *-джерела суспільного розвитку.*	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 14	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 5. **2. акад. год.**	**Тема 3. Соціальні вимоги як атрибути антропологічної сутності людини** *-проблема справедливості та несправедливості;* *-братерство як принцип відношення між людьми і народами.*	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	1, 7, 14	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 6. **2 акад. год.**	**«На склоні віку»** **Іван Франко** *-визначення поняття рівності та нерівності Іваном Франком;* *-ідея емансипації робітничого стану;* *-суть розмежування «рівності перед законом» та «рівності у суспільстві».*	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 14, 18, 19	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*

Тиж. 7. **2 акад. год.**	**Тема 4. Свобода як сутнісний принцип буття людини у філософських поглядах Івана Франка** *-проблема необмеженої свободи;* *-розгляд феномену свободи в історичному розвитку людства*	Лекція *F2F*	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1, 7, 14, 20	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 8. **2 акад. год.**	**«Чи має межі свобода?»** *(Філософські дебати на основі торів Івана Франка)*	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	14, 16, 17	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 9. **2 акад. год.**	**Тема 5. Вчення Івана Франка про розвиток історії як антропогенетичний процес** *-загальна еволюція як принцип суспільного розвитку;* *-антропологічна суть поступу;* *-поступ крізь призму історичного виміру*	Лекція *F2F*	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1, 7, 14, 17, 18	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*

Тиж. 10. **2 акад. год.**	**«Що таке поступ?»** **Іван Франко** *- визначення поняття поступу Іваном Франком;* *-ідея трактування історії як науки;* *-проблема еволюції та революції;* *-суть демократизму.*	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 14	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 11. **2 акад. год.**	**Тема 6. Іван Франко про історичну перспективу формування і розвитку української нації.** *- національна ідея як антропологічний вияв екзистенційної сутності українського народу;* *-Іван Франко про погляди Михайла Драгоманова щодо національного питання;* *- українська національна ідея і полеміка «між своїми».*	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	1, 3, 4, 6, 7, 20, 21	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*
Тиж. 12. **2 акад. год.**	**«Поза межами можливого»** **Іван Франко** *-філософський аналіз роздумів Івана Франка про історичну долю українського народу;* *-визначення поняття нації Іваном Франком;*	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	6, 7, 14, 17, 18	Виконання індивідуального завдання	*1 тиждень*

	-проблема політичних ідеалів					
Тиж. 13. **2 акад. год.**	**Тема 7. Трактування ідеї Бога у творчій спадщині Івана Франка** *-погляди Івана Франка на релігію у контексті Старого Заповіту;* *-ідея «creatio ex nihilo» та «Найвищого духа»;* *-Іван Франко про християнство та християнську церкву.*	Лекція *F2F*	Презентація, Навчально-методичні матеріали	7, 14	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	*1 тиждень*
Тиж. 14. **2 акад. год.**	**«Ex nihilo» Іван Франко** *-трактування міфологічних сутностей божественного;* *-християнський аспект твору;* *-співвідношення ідеї «людського духу» та «Найвищого духа»*	Семінар	Навчально-методичні матеріали, посібники	7,14	Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника	*1 тиждень*
Тиж. 15. **2 акад. год.**	**Тема 8. Феномен любові у творчій спадщині Івана Франка** *- розгляд феномену любові крізь призму проблеми психологічно-біографічного аналізу;*	Лекція *F2F*	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	2,10, 11	Написання Есе Ведення тематичного словника	*1 тиждень*

	- дослідження любові у творчій спадщині Івана Франка					
Тиж. 16. **2 акад. год.**	**«Метаморфози любові Івана Франка»** *(обговорення на основі самостійно обраного студентом твору із творчої спадщини Івана Франка)*	Семінар Дискусія, групова робота	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	2, 10, 11, 14	Підготовка презентації Ведення тематичного словника	*1 тиждень*